

Pavel Kolmačka *1962

Vlál za mnou směšný šos (Praha, 1994)

- (odd. Tiché dny 1984-89)

* * *

Když usínáme,
když chvějí se stěny našeho sklepního bytu
a chtějí se k sobě přiblížit,
z kouta pod oknem, zpoza skříně
vylézá had.

Dvě kalné oči,
hřbet plný šupin, štítů.
Pozoruje nás
upřeně, bez hnutí, jak z výhně,
hůl nastalé noci snad...

Hůl živá podzemního světa,
svinutá u nohou postele.
V tmě šramot hada,
v tmě šramot myši.

Ty stíne v klubku, tichooký prste,
hledáš-li neštěstí – či přítele?
Jsi z hlubin země.
I duší?

Když usínáme v tom sklepním bytě,
had z kouta se plazí,
píseň po poli chodí,
ve větru zvon se kývá.

Kdo do tmy hodil sítě?
A z kterých hrází?
Z těch hrází, na kterých
se stmívá.

- (odd. Jiné tiché dny 1990)

* * *

Jsi obrys pod dekou. Jak jazyk svíce
dech se tí ve tmě mihotá.
Kruh světla se dívá ze sklenice.
Mizí, plá v lehkých dřímotách.

Jde otevřeným oknem v závanu
měsíc jak bílý krab,
praskání nebeských kahanů,
od řeky skřehot žab.

Ze dvorů křovinné trnění
a nervní pokřik psů.
Snad jen zvuk z dálky, šumění
od Styxu.

Snad nezřetelné volání
rozbité větrem v tříšť,
z dávných dob oživlí berani
z mohyl a pohřebišť.

Jak list jsme kamsi nesení,
jak babí léto, mana.
Jak písmo psané do pěny.
Píseň – nedozpívaná.

Pod dekou hřeješ, vlá oknem otevřeným
studený měsíční dech.
Skřehot žab, ze zátok přenesený
i na náš břeh.

• (odd. Lebky, 1991)

* * *

Nebeské ptactvo odlétlo.
Jen vrabci zůstali, my těž.
A lampa skrytá za světlo.
V nás nenápadná všednost, lež.
A neodbytná nostalgie
po nedostupných čistotách,
s nimiž se každý z nás jen míjel,
koketoval a měl z nich strach.

Jsou v prázdných hnízdech pavučiny
a trocha peří, starých špín.
Jsou stuhy kouře nad komíny
jak rozevlátý organtýn.
A neodbytná nostalgie
po bezelstnosti. Ta vnáší mír.
Snad daleko od nás přece žije –
v někom, kdo jiný je než my.

Jen vítr prázdnot pohrává
si lhostejně s plevou. A píská si.
Zase je blízko ta únava,
beznaděj plná zvláštních sil.
A neodbytná nostalgie
po bezbrannosti. Ta nemá štít.
Jen bolest, která posvěcuje
a v které neumíme žít.

Viděl jsi, že jsi (Petrov, 1998)

- (odd. Tobiáš se směje)

* * *

V zahradě klátí se pimprlata stromů.
Komíny hulí, kouř letí údolím.
Líp je dnes u kamen, když lžící míchám čočku
v plechovém kastrůlku a na nic nemyslím.

Na pánvi syčí rozpálený olej.
Odkudsi údery, to dveřmi včelína
tříská vítr. Bezdůvodná bolest
se v těchto zvucích zaklíná.

* * *

Dívali jsme se na město.
Cihelna, nádraží, kostel, fabrika.
Kouř splýval s nebem.
Kousek pod námi děti pouštěly
draka, divoký vítr jím smýkal.

Řeklas mi:

„Po čem se nám stýská?
Chceme,
co možná není.“

Obrysy jemněly šerem,
v domech se rozsvěcela okna.
Klopýtali jsme o kamení
cesty, my jeden, my oba
duší a tělem obtíženi.

- (odd. Proti černi)

* * *

Tobiáš usnul: pět ráno.
Je slyšet nesetřenou krůpěj
na jeho čele vychládat.
Za oknem nehybná zahrada,
tušící rozbřesk za tmou.

Zlé tváře z horečky nad postelí
pozvolna průsvitní, brzy se celkem ztratí.
Jít spát se už nevyplatí.
Žít? Jistě. Stát a naslouchat
prázdnostě, třískání jejích berlí.

Jako by se ti někdo smál.
Říkáš si: „Třeba je to klam,
anebo větrem rozdrnčený drát.“

Vždyť Bůh je s tebou. Někdy jsi však sám,
tak, jak ses nikdy neodvážil bát.

* * *

Rituál rána, zatápění v kamnech
má zahřát místnost, v níž pak pracuje.
Dříví je navlhlé a dlouho nechce hořet,
sirky se lámou jedna po druhé.

Prsty má zkřehlé. Čelí pokušení
být někým jiným někde daleko.
Tiše se ujišťuje: stůl, židle a stěny
se žlutým válečkem a křivou omítkou.

Pak chvíli mlčky, bez gest, bez pohnutí
s očima zavřenýma nechává
vteřinu vpálit značku do paměti,
aby ji neztratil, aby mu zůstala.

• (odd. Viděl jsi, že jsi)

* * *

Ve světle věčnosti
ubíhá odpoledne,
mraky jak obnošené
modráky
letí od Knínic.

Banálně polekaný,
že je život krátký,
stojíš a díváš se, jak vlají
nad chalupami.

A dole v zahradě se černá klenutá
oživlá skvrna na pozadí kopce:
ohnutá záda tvého stárnoucího otce.
Sbírá spadaná jablka.

* * *

Děšť smýknutý větrem tě udeřil
jak těžká bota, holá kost.
V tu chvíli ses probral: Kde jsem byl?
A kolem nic než skutečnost.

Byls očitým svědkem, jak kdovíkam
shrbený kráčíš podle světél vsí.
V lijáku, daleko, na dohled rána, sám,
vrhal jsi stín, a tedy viděl jsi, že jsi.